

Жобо ЖАМУнун
Окумуштуулар кеңешинде
каралып, бекитүүгө сунушталган.
Протокол № 4
8-февраль, 2016-жыл

«Бекителди»
ЖАМУнун ректору
саяс.и.д. проф. А.Б.Абдралиев
“02” _____ 2016-ж

ЖАМУнун профессор-окутуучулук курамдын кызмат ордун ээлеп туруунун тартиби жөнүндө жобо

1. Жалпы жобо

1.1. Жалал-Абад мамлекеттик университетинин профессор-окутуучулук курамдын кызмат абалын жөнгө салуу боюнча жобосу (мындан ары - Жобо) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 29-майындагы №346 токтому менен бекитилген жогорку окуу жайларындагы профессор-окутуучулук курамдын кызмат абалын иретке келтирүү боюнча жобосунун, КРнын Эмгек кодексинин, КРнын “Билим берүү жөнүндөгү” мыйзамынын, ЖАМУнун уставынын жана башка КРнын укуктук-актылык ченемдеринин негизинде иштелип чыккан жана ЖАМУдагы профессор-окутуучулук курамдын кызмат ордун ээлеп туруунун тартибин жөнгө салат.

1.2. ЖАМУнун профессор-окутуучулук курамына төмөндөгүлөр кирет: ассистент, окутуучу, улук окутуучу, доцент, профессор, кафедра башчы, факультеттин декандары; булар белгиленген тартипте контракттык-конкурстук негизде бош кызмат орундарын ээлешет.

1.3. Конкурсту өткөрүүнүн максаты ЖАМУнун профессор-окутуучулук курамдын бош кызмат орундарына тиешелүү теориялык-кесиптик даярдыгы бар, дисциплиналарды теориялык жана усулдук жактан жогорку деңгээлде өтө ала турган, илимий-изилдөө иштерин жүргүзгөн адистерди тандоо болуп эсептелет. Конкурсту өткөрүү атуулдардын квалификациялык, илимий-теориялык жана кесиптик даярдыгына жараша бош кызмат орунун ээлөөгө бирдей мүмкүнчүлүк алуу укугун камсыз кылат.

1.4. ЖАМУдагы профессордук-окутуучулук бош кызмат орундарды: профессор, доцент, улук окутуучу, окутуучу жана ассистент 5 жылдык мөөнөткө келишимдик-конкурстук негизде ээлешет.

1.5. ЖАМУнун профессордук-окутуучу курамынын: факультеттердин деканынын, кафедра башчысынын, профессорлордун, доценттердин бош кызмат орундарын ээлеп туруу (чет тилдер жана дене тарбия кафедралар үчүн) илимий даражасы болбосо да, профессорлор үчүн 10 жылдан кем эмес, доцент үчүн 5 жыл илимий-педагогикалык иш тажрыйбасы бар, жарыяланган илимий эмгектери, окуу-усулдук куралдары бар жана лекциялык сабактарды тиешелүү теориялык жана усулдук деңгээлде өткөрүүчү ЖАМУнун окутуучуларына уруксат берилиши мүмкүн.

1.6. Профессордун бош кызмат ордуна жарыяланган конкурска профессор наамы же илимдин доктору даражасы бар тиешелүү квалификациядагы адистер катыша алат.

1.7. Доценттин бош кызмат ордуна жарыяланган конкурска доцент наамы бар же илимдин кандидаты даражасы бар тиешелүү квалификациядагы адистер катыша алат.

1.8. Улук окутуучунун бош кызмат ордуна жарыяланган конкурска илимдин кандидаты даражасы бар же жогорку билимдүү, жогорку окуу жайында 5 жылдан кем эмес илимий-педагогикалык тажрыйбасы бар тиешелүү квалификациядагы адистер катыша алат.

1.9. Окутуучунун, ассистенттин бош кызмат ордуна жарыяланган конкурска илимдин кандидаты даражасы бар же жогорку билимдүү, жогорку окуу жайында 1 жылдан кем эмес илимий-педагогикалык тажрыйбасы бар тиешелүү квалификациядагы адистер катыша алат.

1.10. Конкурсту өткөрүү тартиби Кыргыз Республикасынын эмгек жөнүндөгү мыйзамдарына жана ушул Жобого ылайык аныкталат.

1.11. ЖАМУнун кафедра башчысынын кызмат орду шайлануучу кызмат болуп эсептелет. Кафедра башчысы илимий даражасы бар, тиешелүү профилдеги жана квалификациядагы адистерден ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин жыйынында конкурстук негизде (жашырын добуш берүү менен) шайланат жана ЖАМУнун ректорунун буйругу менен 5 жылга чейинки мөөнөткө дайындалат. ЖАМУдагы кафедра башчысын шайлоо тартиби ушул жобонун жана “Кафедра башчысын шайлоо тартиби” жөнүндөгү жобонун негизинде жүргүзүлөт.

1.12. ЖАМУнун факультетинин деканы кызматы шайлануучу кызмат болуп эсептелет. Факультеттин деканы конкурстук негизде факультеттин профессордук-окутуучулар курамынын жалпы жыйынында (жашыруун добуш менен) тиешелүү профилдеги жана квалификациядагы илимий даражасы бар адистерден шайланат жана ЖАМУнун ректорунун буйругу менен 5 жылга дайындалат. ЖАМУдагы факультеттин деканы кызмат ордуна шайлоолор “Факультеттин деканы кызматына шайлоо” жөнүндөгү жобонун негизинде өткөрүлөт.

1.13. ЖАМУнун ректору профессордук-окутуучулук курамдагы бош орундарга конкурс өткөрбөстөн айрым категориядагы адамдар менен бир жылга эмгек келишимин түзүүгө укуктуу. Бир окуу жылына эмгек келишимин түзө турган адистерге төмөндөгүлөр кирет:

- окутуучулук ишмердүүлүгүн негизги иш менен айкалыштырууну каалаган өндүрүштө тикелей эмгектенген адис-практиктер;
- саат төлөмү менен иштеп жаткан окутуучулар;
- пенсия жашындагы окутуучулар;
- 3 жашка чейинки бала багуу өргүүсүнөн кийин жумушка кайра чыккан окутуучулар.

1.14. Профессордук-окутуучулук курам менен бир жылга түзүлгөн келишим окуу жылынын аягында мөөнөтү бүткөндүгүнө байланыштуу токтотулат.

1.15. Өзүнүн кесиптик милдетин тиешелүү деңгээлде аткарган учурда кафедра башчысынын, факультеттин деканынын (түзүмдүк окуу бөлүмдөрүнүн жетекчилеринин) өтүнүчү менен, адистин макулдугу менен ЖАМУнун ректору жаңы окуу жылына келишимди жаңыртып түзүшү мүмкүн.

2. ЖАМУнун профессордук-окутуучулук курамындагы бош кызмат орундарын ээлеп туруунун тартиби

2.1. Окуу жылынын аягында ЖАМУнун ректору тарабынан жаңы келе турган окуу жылына төмөнкү бош кызмат орундарына кабыл алуу боюнча конкурс өткөрүүнүн графиги бекитилет: келаткан окуу жылында мөөнөтү бүткөн кафедра башчылары, профессорлор, доценттер, улук окутуучулар, окутуучулар, ассистенттер. Бул график жөнүндө маалымат тиешелүү түзүмдүк окуу бөлүмдөрүнүн жетекчилерине, ошондой эле жаңы мөөнөткө кайрадан шайлана турган адамдарга билдирилет.

2.2. Келаткан окуу жылында мөөнөтү бүткөн кафедра башчылары, профессорлорду, доценттерди, улук окутуучуларды, окутуучуларды, ассистенттерди кайра шайлоонун ЖАМУ бекиткен графигине ылайык конкурс жөнүндө жарыя жалпыга маалымдоо каражаттарында жарыяланат.

2.3. ЖАМУнун штаттык жадыбалында жарым же толук көлөмдөгү штаттык бирдик катары каралган бош кызмат орундарын ээлөөгө конкурс жарыялоо жөнүндө чечимди ЖАМУнун жетекчиси кабыл алат.

2.4. ЖАМУнун профессордук-окутуучулук курамындагы бош кызмат орундарын ээлөөгө конкурс жөнүндө жарыяда төмөндөгүлөр көрсөтүлөт:

- бош кызмат орундун толук аталышы;
- конкурстун катышуучуларына коюлуучу талаптар;
- конкурска катышуу үчүн керек болгон документтердин тизмеси;
- документтерди тапшыруу мөөнөтү;
- документ кабыл алган жер, дареги жана байланыш телефондору.

2.5. Документтерди тапшыруу мөөнөтү конкурс жөнүндө жарыя жалпыга маалымдоо каражаттарына жарыялангандан кийин бир айды түзөт.

2.6. Конкурска катышуу үчүн төмөндөгү документтер тапшырылат:

- ректордун наамына жазылган арыз;
- адистерди каттоо боюнча толтурулган баракча сүрөтү менен;
- резюме, мүнөздөмө, мурдагы иштеген жеринен жолдомо, соттолбогондугу тууралуу тактама;
- белгиленген форма боюнча жарык көргөн илимий эмгектердин жана ойлоп табуулардын, ошондой эле окуу-усулдук куралдардын тизмеси;

- төмөнкү документтердин көчүрмөсү: билими, окумуштуулук наамы жана даражасы, квалификациясын жогорулатуу жөнүндөгү эмгек китепчесинин, сыйлыктарынын күбөлүктөрү жана башка документтердин көчүрмөсү, алар нотариустан же иштеген жеринин кадрлар кызматы тарабынан күбөлөндүрүлүшү керек. (Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин 2022-жылдын 27-апрелиндеги №9 протоколу менен өзгөртүү, толуктоолор, 2022-жылдын 17-майындагы №120 буйруктун негизинде)

2.7. Бош кызмат орунун ээлөөгө берилген документтер тиешелүү кафедранын жыйынында (кафедранын кызматкерлеринин катышуусу менен) жарыя кылынган бош кызмат орундарына документ берген адамдардын катышуусу менен каралат.

2.8. Кафедра башчылыгына талапкерлерди талкуулоо боюнча кафедранын жыйынын факультеттин деканы (түзүмдүк окуу бөлүмүнүн жетекчиси) же ЖАМУнун проректору өткөрөт.

2.9. Конкурскa документ тапшырган талапкерлер кафедранын жыйынында кароого конкурс болгонго чейинки окуу, окуу-усулдук, илимий иштери боюнча жазуу жүзүндө отчетун сунуштайт.

2.10. Кафедранын жыйыны штаттагы чогуу (0.25; 0.5; 0.75) иштеп жаткан окутуучулардын жана илимий кызматкерлердин ачык көпчүлүк добуш берип сунуш кылуусу менен ар бири боюнча өзүнчө корутунду кабыл алат. Ал кафедранын жыйыны өткөндөн кийин үч күндүн ичинде ЖАМУнун конкурстук комиссиясынын кароосуна сунушталат.

2.11. Факультеттин деканы, кафедранын мүчөсү болбогон түзүмдүк окуу бөлүмүнүн, кафедра башчысынын кызмат ордуна жетекчиси жана проректору талапкерлер боюнча кафедранын корутундусун кабыл алууда добуш берүүгө катышпайт.

2.12. Кафедра бириккен же бөлүнгөн учурда профессордук-окутуучулук курам боюнча мөөнөтүнөн мурда шайлоо өткөрүүгө тыюу салынат.

2.13. Кафедра бириккен же бөлүнгөн учурда же кайра уюшулган учурда кафедра башчысынын милдети ЖАМУнун ректорунун буйругу менен кафедра башчысы орунун ээлөө үчүн белгиленген тартипте шайлоо өткөрүлгөнгө чейин кафедранын жетектөөчү адистеринин бирине жүктөлөт.

2.14. Конкурскa берилген документтерди алдын ала талдоо Окумуштуулар кеңешинде карала турган сунуштарын даярдоого ЖАМУнун жетекчиси бир окуу жылына конкурстук комиссия түзөт.

2.15. Окуу иштери боюнча проректору конкурстук комиссиянын төрагасы болот. Конкурстук комиссиянын курамына факультеттердин (түзүмдүк окуу бөлүмдөрүнүн), окуу бөлүмүнүн, билим берүүнүн сапаты бөлүмүнүн жана кадрлар бөлүмүнүн (катчы) ошондой эле кесиптик кошуундун жана коомдук уюмдардын өкүлдөрү кирет.

2.16. Конкурскa катышуу үчүн профессордук-окутуучулук курамдын документтери кабыл алынгандан кийин, конкурстук комиссия тарабынан

документтери кабыл алынган катышуучулар “Педагогика жана психологиянын негиздери” сабагы боюнча тестке катышат. Тесттен оң баа алгандарын конкурстук комиссия конкурска катышууга сунуштайт. Конкурстук комиссиянын чечими ар бир талапкер боюнча кыска корутундуну камтыган протокол менен таризделип, конкурстук комиссиянын төрагасы жана катчысы кол коет. *(Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин 2022-жылдын 27-апрелиндеги №9 протоколу менен өзгөртүү, толуктоолор, 2022-жылдын 17-майындагы №120 буйруктун негизинде)*

2.17. Штаттык профессордук-окутуучулук курамда мурда иштебей конкурска катыша ала турган адам эреже катары ЖАМУда саатчы-окутуучу катары же штаттык айкалыштырып бир жыл иштеши керек.

2.18. Жогорку окуу жайын, аспирантураны жана докторантураны ошол окуу жылында аяктаган адамдар профессордук-окутуучулук курамдагы кызмат орунуна конкурсу жок эле кабыл алынат.

3. Конкурсту өткөрүүнүн тартиби

3.1. Профессордук-окутуучулук курамдагы бош орундарды конкурстук ээлөө боюнча шайлоо ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинде жашыруун добуш берүүсү менен өткөрүлөт.

3.2. Кафедра башчылары, профессорлор жана доценттер ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинде шайланат.

3.3. Конкурска катышуучулардын аты-жөнү, илимий даражасы жана наамы, эмгек стажы, ээлеген кызматы көрсөтүлгөн тизмеси ЖАМУда Окумуштуулар кеңеши болоордон 10 күн мурда илинет.

3.4. Окумуштуулар Кеңешинин жыйынында ар бир кандидатура боюнча жашыруун добуш берердин алдында тиешелүү сунушу бар кафедранын чечими жана конкурстук комиссиянын жыйынтыгы угулат.

3.5. Профессордук-окутуучулук курамдагы бош орундарды ээлөө конкурсуна бардык катышкандардын аты-жөнү жашыруун добуш үчүн бир бюллетенге алфавиттик тартипте киргизилет.

3.6. Профессордук-окутуучулук курамдагы бош орундарды ээлөө конкурсуна катышкан адамдар ошол маселени карап жаткан учурда Окумуштуулар кеңешинин жыйынына катыша алышат.

3.7. Окумуштуулар кеңеши добуш берүүнү өткөрүүдөн мурда курамында кеминде 3 мүчөдөн турган эсептөө комиссиясын шайлашат. Эсептөө комиссиясы ар бир талапкер боюнча добуш берүүнүн жыйынтыгын угузат.

3.8. Эсептөө комиссиясынын протоколу Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүнүн ачык добуш берүүсү менен бекитилет жана конкурстун материалдарына негизделет.

3.9. Эгерде конкурсту өткөрүүдө Окумуштуулар кеңешинин курамынын үчтөн экиси катышса, анын чечими мыйзамдуу болуп саналат.

3.10. Жыйынга катышкан Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүнүн жарымынан көп добушун алган талапкер шайланган болуп эсептелет.

3.11. Эки же андан ашык талапкер конкурска катышып, бирок алардын эч кимиси жарымдан көп добуш албаса, анда ушул эле Окумуштуулар кеңешинин жыйынында кайрадан добуш берүү жүргүзүлөт. Экинчи турдун бюллетенине биринчи турда көбүрөөк добуш алган эки талапкер киргизилет. Экинчи турда көпчүлүк добушка ээ болгон кандидат шайланган болуп эсептелет.

3.12. Конкурска арыз берилбеген учурда, конкурс болбой калат.

3.13. Конкурс өткөрүүнүн эрежелерине коюлган талаптарга жооп берген талапкер болбосо, ректор кайрадан конкурс өткөрүү боюнча чечим кабыл ала алат.

3.14. Конкурстун ар бир катышуучусуна конкурс аяктаган күндөн кийин бир ай ичинде жазуу түрүндө конкурстун жыйынтыгы тууралуу билдиришет.

3.15. Конкурстун жыйынтыгы тууралуу чечим ректордун буйругу менен тастыкталат. Буйруктун көчүрмөсү тийиштүү кызматка шайланган кишиге тапшырылат.

4. Профессордук-окутуучулук курам менен келишимди токтотуу үчүн негиздер

4.1. Мурда кызматын ээлеп туруп, конкурста кызматка шайланбай калган адамдар, ошондой эле конкурска катышууга арыз бербегендер шайлоо мөөнөтү өткөнүнө байланыштуу ЖАМУдагы кызматынан бошотулат.

4.2. ЖАМУнун жетекчисинин демилгеси менен эмгек келишимин мөөнөтүнөн мурда токтотууга төмөнкү учурларда жол берилет.

- окуу жылы аягында штаттардын кыскаруусу (окуу жүктөмүнүн кыскаруусу) окутуучуга кеминде 1 ай мурда колун койдуруу менен жумуштан кетирүү боюнча жеке эскерилет.

- окутуучунун ден соолугунун абалы ээлеген кызматына тоскоолдук болот (оорунун узактыгы тынымсыз 4 айга созулганда) деп медициналык мекеме тарабынан таанылганда;

- окутуучу келишимдин шарттарын бузганда (ЖАМУнун уставын сактабаганда, ички тартип эрежелерин бузганда, жумуштун жекече планын аткарбаганда, контракт менен шартталган ишти же окуу сабактарынын бекитилген жадыбалына ылайык ишти жүйөлүү себептер боюнча аткарууга мүмкүнчүлүгү жок экендигин администрацияга өз убагында билдирбесе);

- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинде каралган башка негиздерде.

4.3. ЖАМУнун ректоруна, Окумуштуулар кеңешине профессордук-окутуучулук курамдын ээлеген кызматына ылайык келбеген маселеси каралып чечим чыгаруу укугу берилет.

4.4. Педагогикалык кызматкердин ээлеген кызматына ылайык келүүсү жөнүндөгү маселени ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинде чечээрде анын ишин ректор тарабынан бекитилген комиссия текшерishi керек.

4.5. Педагогикалык кызматкердин лекцияны окуусу, практикалык жана семинардык сабактары канааттандыруу эмес болгон учурда, илимий, усулдук жана тарбиялык иштерин төмөнкү деңгээлде жүргүзсө, Окумуштуулар кеңешинин чечиминин негизинде ал жумуштан бошотулат.

4.6. Кафедра башчысы кафедраны жетектөө боюнча милдеттерин канааттандыруу аткарабаганда ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин чечими менен ээлеген кызматынан бошотулушу мүмкүн.

4.7. Коомго жат жүрүм-турумунун айынан андан ары иштөөсү мүмкүн болбогон ЖАМУнун профессордук-окутуучулук курамынын мүчөлөрү мекеменин кесиптик уюмунун же ЖАМУнун эмгек жамаатынын кеңешинин макулдугу боюнча ЖАМУнун ректорунун буйругу менен кызматынан бошотулат.

5. Эмгек келишиминин мазмуну

5.1. ЖАМУнун профессордук-окутуучулук курамынын мүчөлөрү жана жетекчилиги менен түзүлгөн эмгек келишиминде профессордук-окутуучулук курамынын мүчөлөрүнүн кызматы, кафедранын аталышы, келишимге кол койгон тараптар, эмгек келишиминин түрү, иштин режими жана эмгек акыны төлөөнүн шарттары көрсөтүлөт.

5.2. Окутуучунун милдеттери: жекече пландын, ЖАМУнун уставынын талаптарын, ички тартиптин эрежелерин аткарууну камсыз кылуу, администрацияга жүйөөлүү себептер менен эмгек келишиминин шарттарын аткарууга мүмкүнчүлүгү жок экендигин өз убагында билдирүү.

5.3. Окутуучунун укуктары: окутуунун каражаттарын жана усулдарын, студенттерди даярдоонун сапатына коюлуучу талаптарды тандоо, ЖАМУда белгиленген тартипте маалымат булактарын, лабораторияларды, жабдууларды пайдалануу.

5.4. Администрациянын милдеттери: келишимде белгиленген шарттарды түзүү, окуу процессиндеги өзгөрүүлөр тууралуу өз убагында маалымдоо, эмгек шарттарын камсыз кылуу жана коопсуздугун сактоо.

Жобону даярдагандар:

Усенов К.Ж.

Токоева Г.С.

Нусупова Р.С.

ЖАМУнун юристи С.Ш.Сыдыков